

Asia: VN/6466/2026

Lausuntopyyntö Oikeuspalveluviraston toimipaikoista annetun oikeusministeriön asetuksen muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Varsinais-Suomessa on käynnissä valtion palvelu- ja toimitilaverkkouudistuksen alueellinen suunnittelu. Varsinais-Suomen liitto koordinoi suunnitelman laatimisesta vastaavan valtiovarainministeriön nimittämän projektiryhmän työtä. Alueellisessa suunnitelmassa kuvataan alueellinen palvelutarve valtion asiakaspalvelulle ja esitetään alueelliseen tarpeeseen parhaiten vastaavaa ratkaisua valtion yhteisten asiakaspalvelupisteiden (nk. Suomi-piste) sijoittumiselle. Alueellinen suunnitelma valmistuu syyskuussa 2026. Alueellisten suunnitelmien valmistuttua palvelu- ja toimitilaverkkouudistushankkeen ohjaus- ja valmisteluryhmä tekee kokonaisuuden perusteella kansallisen tason arvioinnin ja esityksen Suomi-pisteiden sijoittumisesta.

Varsinais-Suomessa oli vuoden 2025 lopussa lähes 500 000 asukasta. Maakunta kasvaa: Vuoteen 2040 mennessä väkiluvun ennakoidaan kasvavan lähes 540 000 asukkaaseen. Vaikka iso osa väestönkasvusta suuntautuu Turkuun ja Turun seudun ydinalueelle, jopa puolen maakunnan kunnista ennustetaan kasvavan. Toisessa puolessa kunnista väestö vähenee. Maakunnan asuinrakenne on tiheä ja muutoksesta huolimatta koko maakunta on tulevaisuudessakin asuttu. Muita Varsinais-Suomen kansalaisten palvelutarpeeseen vaikuttavia olennaisia seikkoja ovat saaristoasutus, vapaa-ajan asuntojen runsas määrä, kaksikielisyys ja monikulttuurisuus.

Valtion palvelu- ja toimitilaverkkouudistuksen alueellisen suunnittelun prosessissa on arvioitu, että jonkinasteinen tarve käyntiasiointimahdollisuudelle valtion palveluissa säilyy koko maakunnassa. Digivälitteisten palveluiden itsenäinen käyttö voi olla mahdotonta monista syistä, esimerkiksi iästä tai sairauksista johtuvien haasteiden, kielitaidottomuuden tai toimintakykyä haastavan elämäntilanteen vuoksi. Asioinnin vaikeutuminen voi syventää työttömyys- ja syrjäytymiskierteitä, mikä aiheuttaa kustannuksia kunnille. Erityisesti työperäisesti maahan muuttavat tarvitsevat käyntiasiointia digitaidoistaan riippumatta vero- ja maahanmuuttoasioiden hoitamiseksi.

Varsinais-Suomen liitto katsoo, että Oikeuspalveluviraston Varsinais-Suomen toimipaikkojen suunnittelussa tulee huomioida käynnissä oleva valtion palvelu- ja toimitilaverkkouudistuksen alueellinen suunnittelu. Valtion palvelu- ja toimitilaverkkouudistuksen takia Oikeuspalveluvirastolla ei tarvitse jatkossa olla omaa erillistä toimipistettä ko. seutukeskuksissa, vaan sen palveluita voidaan tarjota valtion viranomaisten, kuntien, Kelan ja hyvinvointialueen palveluita kokoavissa yhteisissä asiakaspalvelupisteissä (nk. Suomi-pisteet) tai niitä täydentävissä pienemmän palveluvalikoiman asiakaspalvelupisteissä kasvokkain tai etäasiointipisteessä. Päätökset viraston palveluiden sijoittumisesta tulee tehdä alueellisen suunnitelman valmistuttua. Oikeuspalveluviraston tulee olla läsnä perustettavissa Suomi-pisteissä ja tarjota oikeusapua ja velkaneuvontaa niitä täydentävissä pienemmissä yhteisissä asiakaspalvelupisteissä. Uudistuksen takia itsenäisiä toimitiloja ei tarvita, vaan palvelut tuodaan valtion ja julkisen sektorin eri toimijoiden yhteisiin asiakaspalvelupisteisiin. Lisäksi Varsinais-Suomen liitto katsoo, että erinomaista ruotsin kielen taitoa ja hyvää suomen kielen taitoa edellyttävien virkojen sijoittelussa tulee huolellisesti varmistaa Varsinais-Suomen etelärannikon ruotsinkielisen väestön palvelunsaanti omalla äidinkielellään.

Abrahamsson Karoliina
Varsinais-Suomen liitto